

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

TẠ NGỌC MINH

**MỘT SỐ GIẢI PHÁP NHẪM HOÀN THIỆN
CÔNG TÁC QUẢN LÝ TÀI CHÍNH CHO HOẠT ĐỘNG
KHOA HỌC CÔNG NGHỆ TẠI TỈNH THÁI NGUYÊN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ
Chuyên ngành: Quản lý kinh tế

THÁI NGUYÊN - 2013

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

TẠ NGỌC MINH

**MỘT SỐ GIẢI PHÁP NHẪM HOÀN THIỆN
CÔNG TÁC QUẢN LÝ TÀI CHÍNH CHO HOẠT ĐỘNG
KHOA HỌC CÔNG NGHỆ TẠI TỈNH THÁI NGUYÊN**

**Chuyên ngành: Quản lý kinh tế
Mã số: 60.34.04.10**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: TS. PHẠM QUỐC CHÍNH

THÁI NGUYÊN - 2013

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu độc lập của tác giả. Các số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận án là trung thực và chưa từng công bố trong bất kỳ công trình khoa học nào khác. Các số liệu trích dẫn trong quá trình nghiên cứu đều ghi rõ nguồn gốc.

Thái Nguyên, ngày tháng 8 năm 2013

Tác giả luận văn

Tạ Ngọc Minh

LỜI CẢM ƠN

Trong quá trình nghiên cứu và thực hiện đề tài “ *Một số giải pháp nhằm hoàn thiện công tác quản lý tài chính cho hoạt động Khoa học Công nghệ tại tỉnh Thái Nguyên*”, tôi đã nhận được sự giúp đỡ tận tình của các thầy, cô giáo của Trường Đại học Kinh tế&Quản trị Kinh doanh Thái Nguyên, và sự tạo điều kiện của Lãnh đạo Sở Khoa học và Công nghệ, Sở Tài chính, Sở Kế hoạch và Đầu tư tỉnh. Tôi xin trân trọng cảm ơn sự giúp đỡ nhiệt tình của các tổ chức, cá nhân đã giúp tôi hoàn thành luận văn này.

Tôi xin trân trọng cảm ơn TS Phạm Quốc Chính- Phó Giám đốc Sở Khoa học& Công nghệ tỉnh Thái Nguyên, người đã trực tiếp hướng dẫn tôi nghiên cứu và hoàn thành luận văn này.

Tôi cũng xin trân trọng cảm ơn Ban Giám hiệu nhà trường, phòng đào tạo, Ban chủ nhiệm Khoa Sau đại học- Trường Đại học Kinh tế &Quản trị Kinh doanh Thái Nguyên đã tạo điều kiện giúp đỡ tôi trong suốt quá trình nghiên cứu, làm luận văn.

Tôi xin chân thành cảm ơn sự giúp đỡ tận tình và những ý kiến đóng góp của các thầy, cô giáo, các cán bộ nhà trường tạo điều kiện giúp đỡ tôi, tôi xin chân thành cảm ơn tất cả bạn bè, người thân giúp đỡ tôi thực hiện nhiệm vụ này.

Xin chân thành cảm ơn!

Thái Nguyên, ngày tháng 8 năm 2013

Tác giả luận văn

Tạ Ngọc Minh

MỤC LỤC

Lời cam đoan.....	i
Lời cảm ơn	ii
Mục lục.....	iii
Danh mục các ký hiệu, các chữ viết tắt.....	vi
Danh mục các bảng	vii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	3
4. Đóng góp của Luận văn	3
5. Bố cục của Luận văn.....	4
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ CÔNG TÁC QUẢN LÝ TÀI CHÍNH CHO HOẠT ĐỘNG KH&CN	5
1.1. Cơ sở lý luận về công tác quản lý tài chính cho hoạt động KH&CN.....	5
1.1.1. Tài chính công và quản lý tài chính công	5
1.1.2. Quản lý Ngân sách nhà nước	6
1.1.3. Một số khái niệm về hoạt động KH&CN	9
1.1.4. Vai trò và tác động của KH&CN đối với phát triển KTXH.....	11
1.1.5. Công tác quản lý tài chính đối với hoạt động KH&CN.....	13
1.2. Kinh nghiệm hoàn thiện công tác quản lý tài chính cho hoạt động KH&CN ở Việt Nam.....	22
1.2.1. Các chủ trương chính sách của Đảng và Nhà nước về tài chính đối với hoạt động KH&CN	23
1.2.2. Nguồn tài chính đối với hoạt động KH&CN từ NSNN.....	29
1.2.3. Về phân bổ các nguồn lực tài chính cho các hoạt động KH&CN	33
1.2.4. Về sử dụng các nguồn lực tài chính dành cho KH&CN.....	34
Số hóa bởi trung tâm học liệu	http://www.lrc-tnu.edu.vn/

Chương 2: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	38
2.1. Các câu hỏi đặt ra mà đề tài cần giải quyết.....	38
2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	38
2.2.1. Phương pháp thu thập số liệu.....	38
2.2.2. Phương pháp xử lý số liệu.....	38
2.2.3. Phương pháp phân tích số liệu.....	39
2.2.4. Phương pháp chuyên gia.....	39
2.3. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu.....	39
Chương 3: THỰC TRẠNG CÔNG TÁC QUẢN LÝ TÀI CHÍNH ĐỐI VỚI HOẠT ĐỘNG KH&CN CỦA TỈNH THÁI NGUYÊN	40
3.1. Đặc điểm địa bàn nghiên cứu.....	40
3.1.1. Vị trí địa lý.....	40
3.1.2. Dân số, nguồn nhân lực.....	42
3.1.3. Giáo dục và đào tạo.....	42
3.2. Những lợi thế so sánh của tỉnh Thái Nguyên trong phát triển KH&CN.....	43
3.3. Một số nét cơ bản về hệ thống tổ chức quản lý KH&CN của tỉnh Thái Nguyên.....	46
3.3.1. Hệ thống và công tác quản lý nhà nước về KH&CN của tỉnh.....	46
3.3.2. Hệ thống các tổ chức khoa học, công nghệ.....	47
3.4. Thực trạng công tác quản lý tài chính cho hoạt động KH&CN của tỉnh Thái Nguyên.....	48
3.4.1. Khái quát các chủ trương, chính sách của tỉnh Thái Nguyên liên quan đến hoạt động tài chính cho hoạt động KH&CN.....	48
3.4.2. Thực trạng huy động nguồn tài chính cho hoạt động KH&CN của tỉnh Thái Nguyên.....	49
3.4.3. Thực trạng sử dụng nguồn tài chính đối với hoạt động KH&CN của tỉnh Thái Nguyên.....	54
3.5. Đánh giá về công tác quản lý tài chính đối với hoạt động KH&CN tại tỉnh Thái Nguyên hiện nay.....	59

3.5.1. Những thành tựu chủ yếu	59
3.5.2. Những hạn chế của công tác quản lý tài chính đối với hoạt động KH&CN tại tỉnh Thái Nguyên hiện nay	65
3.5.3. Nguyên nhân chủ yếu của những hạn chế.....	72
Chương 4: MỘT SỐ GIẢI PHÁP NHẪM HOÀN THIỆN CÔNG TÁC QUẢN LÝ TÀI CHÍNH CHO HOẠT ĐỘNG KHOA HỌC CÔNG NGHỆ TỈNH THÁI NGUYÊN TRONG THỜI GIAN TỚI.....	76
4.1. Phương hướng, mục tiêu hoàn thiện công tác quản lý tài chính cho hoạt động KH&CN tại tỉnh Thái Nguyên	76
4.1.1. Phương hướng hoàn thiện công tác quản lý tài chính cho hoạt động KH&CN tại tỉnh Thái Nguyên	76
4.1.2. Mục tiêu đầu tư tài chính cho KH&CN	77
4.2. Một số giải pháp hoàn thiện công tác quản lý tài chính cho hoạt động KH&CN của tỉnh Thái Nguyên trong thời gian tới.	78
4.2.1. Đổi mới cơ chế phân bổ và sử dụng NSNN cho hoạt động KH&CN ..	78
4.2.2. Giải pháp huy động, phát triển các nguồn tài chính đầu tư cho KH&CN ..	81
4.2.3. Giải pháp hoàn thiện mạng lưới tổ chức và phối hợp nhằm nâng cao hiệu quả sử dụng nguồn tài chính đối với hoạt động KH&CN tại tỉnh Thái Nguyên ..	84
KẾT LUẬN	86
TÀI LIỆU THAM KHẢO	88

DANH MỤC CÁC KÝ HIỆU, CÁC CHỮ VIẾT TẮT

CGCN	Chuyển giao công nghệ
CNH	Công nghiệp hóa
CP	Chính phủ
ĐTDA	Đề tài, dự án
KH&CN	Khoa học và Công nghệ
KTXH	Kinh tế xã hội
NĐ	Nghị định
NSNN	Ngân sách Nhà nước
NSTW	Ngân sách Trung ương
NSDP	Ngân sách địa phương
TNQD	Thu nhập quốc dân
SNKH	Sự nghiệp khoa học
XDCB	Xây dựng cơ bản

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 1.1: Đầu tư cho hoạt động KH&CN ở Việt Nam từ nguồn ngân sách nhà nước, giai đoạn 2008- 2012	29
Bảng 1.2: Tỷ trọng kinh phí đầu tư phát triển và kinh phí sự nghiệp KH&CN giai đoạn 2008 - 2012	30
Bảng 1.3: Tỷ trọng kinh phí sự nghiệp KH&CN của Trung ương và Địa phương giai đoạn 2008 - 2012	31
Bảng 3.2: Nguồn đầu tư cho hoạt động KH&CN tại tỉnh Thái Nguyên giai đoạn 2008 - 2012	50
Bảng 3.3: Nguồn vốn đầu tư phát triển cho hoạt động KH&CN tại tỉnh Thái Nguyên giai đoạn 2008-2012.....	51
Bảng 3.4: Kinh phí đầu tư cho các dự án thuộc Chương trình phát triển KTXH Nông thôn miền núi tại Thái Nguyên giai đoạn 2006-2012	52
Bảng 3.5: Tổng hợp kinh phí từ NSNN chi cho hoạt động KH&CN của tỉnh Thái Nguyên giai đoạn 2008 - 2012	55
Bảng 3.6: Số lượng các đề tài, dự án, nhiệm vụ KH&CN thực hiện trong 05 năm 2008-2012	57
Bảng 3.7: NSNN đầu tư cho hoạt động KH&CN của Thái Nguyên giai đoạn 2008 - 2012	67
Bảng 3.7: So sánh định mức chi giữa theo Thông tư 44/2007/TT-BTC-BKHCN và Quyết định 3034/2007/QĐ-UBND của UBND tỉnh...	68

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Khoa học và Công nghệ (KH&CN) là nền tảng và động lực thúc đẩy mạnh mẽ công nghiệp hoá, hiện đại hoá và phát triển bền vững đất nước. KH&CN là sức sản xuất số một, có tác dụng thúc đẩy to lớn đối với phát triển kinh tế, là nhân tố quan trọng trong việc phát triển kinh tế xã hội.

KH&CN là động lực không những cho tăng trưởng kinh tế mà còn cho sự thay đổi xã hội và văn hóa. Vì vậy các quốc gia trên thế giới đều quan tâm đầu tư để phát triển KH&CN, trong đó tài chính là một trong những nguồn lực quan trọng.

Tài chính là một trong những công cụ cơ bản để phát triển khoa học công nghệ. Việc tuân theo quy luật phát triển KH&CN và quy luật phát triển kinh tế để tăng cường quản lý có hiệu quả nguồn tài chính cho KH&CN, phát huy đầy đủ tác dụng của nó là vấn đề có ý nghĩa vô cùng quan trọng.

Đánh giá kết quả những năm gần đây của tỉnh Thái Nguyên về hoạt động đầu tư tài chính cho KH&CN cho thấy: Các ngành, các cấp, các địa phương, các tổ chức đoàn thể ngày càng quan tâm và đầu tư nhiều hơn tới các hoạt động KH&CN; Năng lực quản lý và trình độ chuyên môn của cán bộ làm công tác trong lĩnh vực KH&CN đã chuyên nghiệp hơn, từng bước đáp ứng yêu cầu công việc; Tiềm lực KH&CN của địa phương được tăng cường rõ rệt. Hợp tác về đầu tư cho hoạt động KH&CN với các cơ quan Trung ương và các cơ quan KH&CN trên địa bàn cũng được tăng cường mạnh mẽ hơn với nhiều hình thức đa dạng.

Tuy nhiên, trong công tác quản lý tài chính cho hoạt động KH&CN tại tỉnh Thái Nguyên cũng còn một số bất cập, hạn chế, đó là:

- Việc đa dạng hoá nguồn đầu tư tài chính cho KH&CN còn rất hạn chế, chủ yếu vẫn dựa vào Ngân sách Nhà nước (NSNN).